

3 (Sem-3/CBCS) PHI HC 1

2 0 2 4

PHILOSOPHY
(Honours Core)

Paper : PHI-HC-3016

[Western Philosophy (Descartes to Hegel)]

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) 'Cogito ergo sum'—Name the philosopher associated with this statement.

'Cogito ergo sum'—এই উক্তিৰ লগত জড়িত
দাৰ্শনিকজনৰ নাম লিখা।

(b) What is empiricism?

অভিজ্ঞতাবাদ কি ?

218/

3 (Sem-3/CBCS) PHI HC 1

2 0 2 4

PHILOSOPHY
(Honours Core)

Paper : PHI-HC-3016

[Western Philosophy (Descartes to Hegel)]

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following as directed : 1×10=10

তলত দিয়াসমূহৰ নিৰ্দেশানুযায়ী উত্তৰ দিয়া :

(a) 'Cogito ergo sum'—Name the philosopher associated with this statement.

'Cogito ergo sum'—এই উক্তিৰ লগত জড়িত
দাৰ্শনিকজনৰ নাম লিখা।

(b) What is empiricism?

অভিজ্ঞতাবাদ কি ?

(2)

- (c) "What is real is rational and what is rational is real." Who said this?

“যি বাস্তৱ সি বৌদ্ধিক আৰু যি বৌদ্ধিক সি বাস্তৱ।”
কথাষাৰ কোনে কৈছিল?

- (d) The theory of innate ideas was refuted by Descartes / Locke / Spinoza.

(Choose the correct answer)

অন্তৰ্জাত ধাৰণাক খণ্ডন কৰা দাৰ্শনিকজন হ'ল ডেকাৰ্ট /
ল'ক / স্পিনোজা।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (e) What is innate ideas?

অন্তৰ্জাত ধাৰণা কি?

- (f) Hume is a rationalist / empiricist philosopher.

(Choose the correct answer)

হিউম এজন বুদ্ধিবাদী / অভিজ্ঞতাবাদী দাৰ্শনিক।

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

- (g) Berkeley's idealism is objective idealism. Is it true?

বাৰ্কলিৰ ভাববাদ হ'ল বস্তুনিষ্ঠ ভাববাদ। এইটো সত্যনে?

(3)

- (h) According to Kant, Space and Time are a priori. Is it true?

কাণ্টৰ মতে দেশ আৰু কাল হ'ল অভিজ্ঞতাপূৰ্ব। এইটো
সত্যনে?

- (i) Who is the author of *Monadology*?

Monadology নামৰ গ্ৰন্থখনৰ লেখক কোন?

- (j) "Thought is reality and reality is thought." Who said this?

“চিন্তাই সত্তা আৰু সত্তাই হ'ল চিন্তা।” কথাষাৰ কোনে
কৈছিল?

2. Answer the following questions in brief : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ লিখা :

- (a) Write the names of two masterworks of Hume.

হিউমৰ দুখন বিখ্যাত গ্ৰন্থৰ নাম লিখা।

- (b) What is God, according to Spinoza?

স্পিনোজাৰ মতে ভগৱান কি?

- (c) Why does Leibnitz say Monads are windowless?

লাইবনিজে কিয় ম'নাদসমূহক গৰাক্ষবিহীন বুলি কৈছে?

- (d) State any two arguments of Locke against innate ideas.

অন্তৰ্জাত ধাৰণাৰ বিৰুদ্ধে আগবঢ়োৱা ল'কৰ যি কোনো দুটা যুক্তি উল্লেখ কৰা।

- (e) What is impression according to Hume?

হিউমৰ মতে মুদ্ৰণ কি?

3. Answer any four of the following questions : $5 \times 4 = 20$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) What is Hegel's dialectical method?
Discuss the stages of Hegel's dialectical method.

হেগেলৰ দাণ্ডিক পদ্ধতি কি? হেগেলৰ দাণ্ডিক পদ্ধতিত থকা স্তৰবোৰ আলোচনা কৰা।

- (b) What are categories of understanding according to Kant? Write a note on transcendental deduction of categories.

কাণ্টৰ মতে বোধশক্তিৰ প্ৰকাৰ কি? বৌদ্ধিক আকাৰৰ অতীন্দ্ৰিয় প্ৰকাৰৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখা।

- (c) How does Locke distinguish between primary and secondary qualities? Discuss.

ল'কে কেনেকৈ মুখ্য গুণ আৰু গৌণ গুণৰ মাজত পাৰ্থক্য নিৰূপণ কৰিছে? বৰ্ণনা কৰা।

- (d) What is Monad according to Leibnitz?
State two characteristics of Monads.

লাইবনিজৰ মতে ম'নাদ বা চিৎ পৰামাণু কি? ম'নাদৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

- (e) What is Hegel's concept of Master-Slave dialectic? Explain.

হেগেলৰ প্ৰভু-দাসৰ দাণ্ডিক পদ্ধতি কি? ব্যাখ্যা কৰা।

- (f) Why is Hume called sceptic philosopher?

হিউমক কিয় সংশয়বাদী দাৰ্শনিক বোলা হয়?

4. Answer any four of the following questions :

$10 \times 4 = 40$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যি কোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) Critically discuss Hegel's idealism.

হেগেলৰ ভাববাদৰ সমালোচনামূলক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

- (b) Explain the statement 'esse est percipi'.

‘অস্তিত্ব প্রত্যক্ষ নির্ভৰ’ উক্তিটো ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) Explain Kant's concept of Space and Time.

কাণ্টৰ দেশ আৰু কালৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

- (d) Explain Leibnitz's theory of pre-established harmony.

লাইবনিজৰ পূৰ্বপ্রতিষ্ঠিত শৃংখলাবাদ ব্যাখ্যা কৰা।

- (e) Is synthetic a priori judgement possible? Explain.

প্রত্যক্ষপূৰ্ব সংশ্লেষণাত্মক অৱধাৰণ সম্ভৱনে? ব্যাখ্যা কৰা।

- (f) Write a note on Hume's ideas.

হিউমৰ ধাৰণাৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।

- (g) Write a note on Spinoza's theory of Substance. Why is this theory called Pantheism?

স্পিনোজাৰ দ্ৰব্যতত্ত্বৰ ওপৰত এটি টোকা লিখা।
স্পিনোজাৰ দ্ৰব্যতত্ত্বক কিয় সৰ্বস্বৰবাদ বোলা হয়?

- (h) What is interactionism of Descartes? Explain critically.

ডেকাৰ্টৰ ক্ৰিয়া-প্রতিক্ৰিয়াবাদ তত্ত্ব কি? সমালোচনামূলক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

***